

Jsem jejich lékař, jsem tu vždy proto, abych je chránil

Život profesora Jérôma Lejeuna (1926-1994) stojí za to poznat a jeho boj s „kulturou“ smrti podporovanou předními americkými vědci je příkladem toho, jak by se měl chovat katolík, a každý, kdo hledá pravdu, uprostřed porážek.

Profesor Jérôme Lejeune je uváděn jako otec moderní genetiky a objevitel příčiny trizomie 21 (Downova syndromu). Byl 3. října 1969 pozván do San Francisca, aby tam převzal nejprestižnější cenu v oboru genetiky. Cenu Williama Allana.

A za co mu měla být cena udělena? Za to, že jeho práce umožnila s velkou přesností provádět diagnostiku trizomie 21 u dětí v děloze matky. Tyto testy (kromě dalších, které se používaly již dříve) měly být použity k tomu, aby se zabránilo narození dětí s touto diagnózou.

Profesor Lejeune získal toto ocenění, ale ke svému zděšení až během prezentace zjistil, že se mu svět rozpadá pod nohama, a to nejen obrazně, ale doslova. Neboť shodou náhod konferenčním sálem otřásl jedno ze slavných sanfranciských zemětřesení, které ho přimělo k zamýšlení a poznání: „V té chvíli jsem pochopil, že se svět otřásl v základech.“

Co tedy chtěli říct ti, kteří mu cenu udělili? Že jeho výzkumu se využije k vyhlazení dětí s trizomií 21 v dělohách jejich matek, protože tyto děti nejsou jako jiné, „normální“ děti či „užiteční členové společnosti“, a proto „nejsi jako já, tak zemři!“ Takový postoj je nutno nazvat „chromozomálním rasismem“.

Jaký je tento „nový báječný svět“, v němž chce-li člověk žít, musí vyhovovat určitým normám, mít světlé vlasy, vysoké IQ, být uvědomělý, být takový či onaký – a kdo bude tyto normy určovat? Vlastně bychom neměli zapomínat, že jsme „plnění“ takových norem vyzkoušeli už dřív – a není to ani tak dávno.

Profesor Lejeune svým studentům často připomínal pravdivý příběh, který mu vyprávěl jeden rakouský kolega. „Můj otec byl lékařem v malé rakouské vesničce a v dubnu 1889 ho zavolali k porodu dvou dětí: jedním byl zdravý chlapec, druhým holčička s Downovým syndromem (trizomií 21). Můj otec tyto dvě děti zblízka sledoval. Holčička měla dost těžký život. Když jí bylo teprve šestnáct nebo sedmnáct let, její maminka těžce onemocněla, a ona, s mentálním handicapem, se o ni čtyři roky starala a ulehčila jí závěr života. Pak se dostala do nějakého ústavu, dost smutný úděl. Zvláštní je, že můj otec si nevybavuje jméno té dívky, ale velmi dobře si pamatuje jméno onoho chlapce. To dítě mělo oslnivou budoucnost a dostalo se až na vrchol. Pravda, abych nezapomněl, jmenoval se Adolf Hitler.“

Kdo smí rozhodnout, že jeden život je hodnotnější než jiný, že může být prožit, a jiný ne? Kdo si může dělat nárok na posuzování těchto věcí? Hle, profesor v konferenčním sále chápe, že se zde nastoluje ďábelský řád. Jsou dvě možnosti (i když ve skutečnosti je jen jedna). Buď bude předstírat a mlčet, převezme cenu, odejde ... a život půjde dál, jako by se nic nestalo! Profesor Lejeune, lékař a mezinárodně uznávaný profesor (za rok či později bude možná dokonce nominován na Nobelovu cenu) nic neřekne, aby si zajistil, že jeho kariéra bude nadále stoupat ... Nebo – a to je to, co skutečně udělá – promluví a vysvětlí, že to, co páchají, je zruďné!

Promlouvá k nim slovy, jimž rozumějí. Nebude mluvit o křesťanském mravním řádu ani o Hippokratově přísaze. Proč by o ní měl vyprávět těmto učeným Američanům, kteří ji už dávno opustili? Mohl by jim říct, že jeho křesťanské srdce krvácí, ale pak by mu odpověděli, aby si svou náboženskou sentimentalitu nechal pro sebe a jim dovolil, aby si svobodně mysleli, co chtějí. Ne! Bude mluvit jejich vlastním jazykem, a oni mu to nikdy neodpustí.

„Víte stejně dobře jako já, a ví to i každý student genetiky, že hned v okamžiku početí si každý tvor s sebou nese chromozomální informaci, kterou nic nemůže změnit. Ta způsobí, že člověk nebude opicí ani kachnou, protože tyto informace nelze směšovat, stejně jako k nim nelze nic přidat nebo od nich něco odebrat. Neříkejte mi tedy, že když chcete eliminovat tyto děti, že tím neničíte lidské bytosti, protože to již lidské bytosti jsou, a nic to nezmění. Potřebují jen růst, jestliže jim to umožníme. Ne! Ničíte lidskou bytost, která neodpovídá vašim normám. Neupírejte jí však její lidskou podstatu, jejíž tichou vraždu dovolujete.“

Uvědomoval si, že toto prohlášení mu nebude odpuštěno. V tom okamžiku věděl, že právě obětoval svou kariéru a už nikdy nebude mezinárodním orákulem genetiky. Nadto si také uvědomoval, že tím, co řekl, striktně vzato nic nedosáhne, neboť je hluboce přesvědčen, že byl od počátku přinucen ke ztracenému boji. Nicméně kvůli tomuto boji obětuje kariéru, protože věří, že za dveřmi je lepší budoucnost.

Za prvé, protože, lidsky řečeno, je profesor Lejeune optimista, neboť doufá, že najde léčebný postup pro děti s postižením trizomie 21, a tedy že za několik let nebude existovat žádný důvod, proč ukončovat jejich život, neboť je bude možné léčit.

Za druhé, byl posílen nadpřirozenou vírou, protože milost obrácení, kterou obdržel několik let předtím, ho měla připravit na boj, který ho nekonečně přesahuje – základní boj mezi dobrem a zlem, který vede k vědomé volbě mezi obcí Boží a obcí ďáblou bez ohledu na bezprostřední okolnosti.

Proto se právě v tomto okamžiku rozhodl říci svým americkým kolegům (zatím zářícím, ale už brzy rozzuřeným proti němu): „Ano, můžete to aplikovat tak, jak jste se rozhodli, zabíjet tyto děti, které chcete zabít. Ale neříkejte, že to nejsou děti. A mějte se na pozoru, abyste si nehráli na čarodějova učně. Ne nevaruji vás jen před hněvem Boha, který je i plný milosrdenství. Varuji vás však před přírodou, protože příroda není Bůh ani osoba, a když člověk pošlape její přirozené zákony, potrestá ho, bez slitování. Jednou zaplatíte za to, co teď děláte. A neříkejte, že jste nebyli varováni!“

Nenásleduje žádný potlesk. Místo toho oceněný profesor v mrtvém tichu sestupuje z pódia a kráčí zástupem lidí, kteří se shromáždili, aby mu blahopřáli, teď se však od něho odvracejí, jako by byl malomocný, a odmítají mu podat ruku.

Převzato z Te Deum 4.MMXV; zdroj: sspix.org.; přeložila Lucie Cekotová

Kompletní znění Hippokratovy přísahy, kterou skládají všichni lékaři před převzetím lékařského diplomu a stvrzují slovním slibem.

Přisáhám a volám Apollóna lékaře a Asklépia a Hygieiu a Panakín a všechny bohy a bohyně za svědky, že budu tuto smlouvu a přísahu dle svých možností a dle svého svědomí dodržovat.

Toho, kdo mě naučil umění lékařskému, budu si vážit, jako svých rodičů a budu ho ze svého zajištění podporovat. Když se dostane do nouze, dám mu ze svého, stejně jako i jeho potomkům dám a budou pro mne jako moji bratři. Pokud po znalosti tohoto umění (lékařského) zatouží, budu je vyučovat zdarma a bez smlouvy. Seznámím své syny a syny svého učitele a všechny ustanovené a na lékařský mrav přísahající s předpisy, přednáškami a se všemi ostatními radami. Jinak však s nimi neseznámím nikoho dalšího.

Lékařské úkony budu konat v zájmu a ve prospěch nemocného, dle svých schopností a svého úsudku. **Vystříhám se všeho, co by bylo ke škodě a co by nebylo správné.**

Nepodám nikomu smrtící prostředek, ani kdyby mne o to kdokoli požádal a nikomu také nebudu radit (jak zemřít). Žádné ženě nedám prostředek k vyhnání plodu.

Svůj život uchovám v čistotě a bohabojnosti, stejně tak i své lékařské umění. Nebudu (lidské tělo) řezat, ani ty, co trpí kameny a tento zákrok přenechám mužům, kteří takovéto řemeslo provádějí.

Do všech domů, kam vstoupím, budu vstupovat ve prospěch nemocného, zbaven každého vědomého bezpráví a každého zlého činu. Zvláště se vystříhám pohlavního zneužití žen i mužů, svobodných i otroků. Cokoli, co při léčbě i mimo svou praxi ve styku s lidmi uvidím a uslyším, co se nesmí sdělit, to zamlčím a uchovám v tajnosti.

Když tuto přísahu dodržím a neporuším, nechť ve svém životě i ve svém umění skromně dopředu postoupím. Tak získám si vážnost všech lidí po všechny ty časy. Když ale zákazy přestoupím a přísahu poruším, nechť stane se pravý opak.